

5
skan KI, KF
03. VIII. 2023
MMJ

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

Termin wpływu 24. VII

LOL.410.008.03.2023

KI
Proszę o rozprawę
03. VIII. 2023
MMJ

Pani
Marzanna Marianna
Wardziejewska
Starosta Gołdapski
ul. Krótka 1
19 – 500 Gołdap

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/004 – Funkcjonowanie systemu Informatycznego Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPIK 2.) oraz zarządzanie Funduszem Celowym CEPIK

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Gołdapi ¹ , ul. Krótka 1, 19-500 Gołdap.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marzanna Marianna Wardziejewska, Starosta Powiatu Gołdapskiego ² , od 23 listopada 2018 r. Poprzednio, w okresie od 1 grudnia 2014 r. do 23 listopada 2021 r., funkcję tę pełnił pan Andrzej Ciołek.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez starostów zadań w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – rejestracji pojazdów, – wydawania praw jazdy z wykorzystaniem CEPIK, – naliczania i odprowadzania opłat ewidencyjnych na rachunek funduszu celowego CEPIK – odprowadzania opłat ewidencyjnych na rachunek funduszu celowego CEPIK, – przekazywania sprawozdań z opłat ewidencyjnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli w 2023 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Leszek Żywucki, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/70/2023 z 19 maja 2023 r. (akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Starostwo Powiatowe w Gołdapi prawidłowo realizowało zadania w zakresie rejestracji pojazdów oraz wydawania praw jazdy z wykorzystaniem systemu informatycznego CEPIK, ponieważ w trakcie rejestracji pojazdów rzetelnie weryfikowano dane w przedłożonych dokumentach pod kątem zgodności z danymi zawartymi w systemie CEPIK. Podejmowano również odpowiednie działania w sytuacji stwierdzenia błędów danych zgromadzonych w Centralnej Ewidencji Pojazdów⁵. Zapewniono także, aby osoby nieupoważnione nie posiadały dostępu do CEPIK. W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2023 r. Starostwo prawidłowo naliczało i odprowadzało opłaty ewidencyjne na rachunek Funduszu CEPIK.

Ustalono jednak, że w dwóch przypadkach sprawozdania z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych lub uiszczonych na rachunek funduszu CEPIK – za sierpień 2022 r. i listopad 2022 r. – przekazane zostały z opóźnieniem, dopiero w trakcie kontroli NIK. Ponadto przez okres ośmiu miesięcy 2022 r. sprawozdania sporządzane były wg nieprawidłowego wzoru załącznika. Stwierdzono także,

¹ Dalej: Starostwo lub Powiat.

² Dalej: Starosta.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: CEP.

że w 2020 r. nie przeprowadzono kontroli żadnej Stacji Kontroli Pojazdów z terenu Powiatu Gołdapskiego.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Realizacja przez starostów zadań w zakresie rejestracji pojazdów oraz wydawania praw jazdy z wykorzystaniem CEPIK oraz naliczanie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych na rachunek funduszu celowego CEPIK i przekazywanie sprawozdań z opłat ewidencyjnych.

Opis stanu faktycznego

1. W związku z korzystaniem z CEPIK Starostwo otrzymało w 2020 r. cztery zestawy komputerowe. W skład trzech zestawów wchodziły: jednostka centralna, monitor, drukarka, czytnik kart inteligentnych oraz skaner. Na wyposażeniu czwartego zestawu znajdował się ponadto czytnik kodu 2D.

Według wyjaśnień Naczelnika Wydziału Komunikacji i Transportu pani Marty Wiszniewskiej⁶ wszystkie urządzenia były wykorzystywane przez Starostwo do załatwiania spraw z wykorzystaniem CEPIK. Wskazała ona, że dostarczona infrastruktura sprzętowa umożliwiła sprawną realizację przez Starostwo zadań z wykorzystaniem CEPIK. Podała, że dostarczony sprzęt działał prawidłowo. Odnotowano tylko dwie awarie drukarki, w dniu 14.01.2022 r. oraz 23.03.2023 r. Została ona wymieniona na nową w ramach serwisu gwarancyjnego.

(akta kontroli str. 5-8)

2. W wyjaśnieniach Naczelnik podała, że CEPIK w części dotyczącej CEP umożliwiał sprawną obsługę w zakresie rejestracji pojazdów. Wskazała, że w ocenie pracowników Starostwa obsługa programu była prosta i intuicyjna. Program umożliwiał łatwe wyszukiwanie danych w nim zawartych oraz załatwianie spraw. Zwróciła uwagę, że w jej ocenie oraz w ocenie pracowników Starostwa słabą stroną SI POJAZD (elementami, które utrudniają obsługę petentów lub ją pogarszają) były:

- Częste zawieszanie się programu; szczególnie jeżeli jednocześnie otwarty jest program POJAZD oraz Edytor Pism. Przywrócenie działania programu następuje poprzez opcję „uruchom ponownie”. Wskazała, że problem nie był zgłaszany do Helpdesk, ponieważ ponowne uruchomienie komputera rozwiązuje problem.
- Brak możliwości generowania raportów dotyczących nieprawidłowości związanych z brakiem zawiadomień o zbyciu lub nabyciu pojazdu. Wskazała, że nieprawidłowość ta została zgłoszona do Helpdesk w dniu 30.05.2023 r. i zarejestrowana pod nr SD48562813. Problem został rozwiązany w dniu 12.06.2023r.
- Występowanie komunikatu „brak pobierania słownika lub brak w słowniku”. Zwróciła uwagę, że trzeba było zresetować komputer, co wydłużało obsługę. Wskazała, że problem nie był zgłaszany do Helpdesk, ponieważ ponowne uruchomienie komputera rozwiązuje problem.
- Blokada czytnika kart dostępowych, pomimo wpisywania poprawnego kodu PIN. Wskazała, że Problem nie był zgłaszany, ponieważ ponowne uruchomienie komputera rozwiązuje problem.
- Pobieranie danych poprzez numer REGON. Wskazała, że większość firm na fakturach wpisuje numer NIP. Podała, że nie zgłaszano tego problemu, ponieważ

⁶ Dalej: Naczelnik.

nie jest to błąd systemu. Zaproponowała wprowadzenie tej zmiany do programu, ponieważ ułatwiłaby pracę.

Mocnymi stronami programu SI POJAZD (elementami, które wpłynęły na poprawę obsługi obywateli) w ocenie Naczelnik oraz jej pracowników były:

- Wprowadzenie elektronicznego potwierdzania danych w Systemie Informacyjnym Schengen⁷ oraz możliwość pobierania potwierdzenia uiszczonej akcyzy przy rejestracji pojazdów sprowadzonych z zagranicy.
- Automatyczne potwierdzenie danych o poprzedniej rejestracji w trakcie przerejestrowania pojazdów zakupionych w kraju, ponieważ nie ma konieczności wysyłania pocztą zawiadomień o zarejestrowaniu pojazdu i oczekiwania na zwrotne potwierdzenie danych.
- Podgląd do danych technicznych pojazdu, właścicieli, zajęć komorniczych, badań technicznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia.

Ponadto Naczelnik wskazała funkcje (rozwiązania) jakie powinny być wprowadzone w celu ulepszenia SI POJAZD. Były to:

- Pobieranie danych o przedsiębiorcach po numerze NIP, gdyż większość przedsiębiorstw na fakturach zamieszcza nr NIP, a nie REGON.
- Pozostawienie historii zgłaszanych zbyć lub nabyć pojazdu, gdyż po przerejestrowaniu pojazdu w innym urzędzie cała historia jest niedostępna.
- Zlikwidowanie obowiązku wskazania adresu e-mail, ponieważ nie każdy obywatel posiada taki adres.
- Zsynchronizowanie zapisów w CEPiK z bazą danych znajdującą się w SI POJAZD oraz systemem policyjnym, ponieważ często dane te są rozbieżne i właściciele pojazdów mają podczas kontroli drogowej problemy, które muszą wyjaśnić w Starostwie.
- Wprowadzenie zakładki dotyczącej wszczętych postępowań oraz wydanych decyzji w zakresie nałożonych kar pieniężnych zgodnie z art. 140 mb ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym⁸.

Przeprowadzone w trakcie kontroli oględziny w większości⁹ potwierdziły słabe i mocne strony CEPiK oraz rozwiązania jakie powinny być wprowadzone w celu ulepszenia SI POJAZD.

(akta kontroli str. 9-13)

3. W wyjaśnieniach Naczelnik podała, że CEPiK w części dotyczącej Centralnej Ewidencji Kierowców umożliwi sprawną obsługę w zakresie kierowców. Wskazała, że w ocenie pracowników Starostwa obsługa programu była prosta i intuicyjna. Program umożliwiał łatwe wyszukiwanie danych w nim zawartych oraz załatwianie spraw. Zwróciła uwagę, że w jej ocenie oraz w ocenie pracowników Starostwa słabą stroną SI KIEROWCA (elementami, które utrudniają obsługę petentów lub ją pogarszają) były:

- Niespójność z Centralną Ewidencją Kierowców¹⁰, którą dysponuje Policja; np.: w bazie lokalnej prawo jazdy zostało zwrócone, a Policja „widzi” ciągle

⁷ Dalej: SIS.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, dalej: ustawa Prawo o ruchu drogowym.

⁹ Brak było możliwości zweryfikowania zsynchronizowania zapisów w CEPiK z bazą danych znajdującą się w programie POJAZD oraz systemem policyjnym; system nie zawiesił się podczas otwierania programu SI POJAZD oraz Edytora Pism; nie pojawił się komunikat „brak pobierania słownika lub brak w słowniku” oraz nie wystąpiła blokada czytnika kart.

¹⁰ Dalej: CEK.

zatrzymanie tego dokumentu. Błąd ten jest zgłaszany do Helpdesku w indywidualnych sprawach, gdy zwrócić się o to kierowcy¹¹.

- W systemie nie były widoczne wprowadzone badania kierowcy, dlatego przy każdym wniosku trzeba na nowo wprowadzać badania. Problem nie był zgłaszany, gdyż badania są wprowadzane ręcznie podczas generowania wniosku.
- Przy zamawianiu dokumentu prawa jazdy system błędnie podstawia daty uzyskania uprawnień i daty ważności. W związku z tym należało ręcznie wprowadzać prawidłową datę badań. Nie zgłaszano błędu, ponieważ podczas rozmowy z konsultantem przy zgłaszaniu innego błędu, stwierdził on, że tak jest skonstruowany program.
- Brak wyskakujących powiadomień o zdanych egzaminach, o posiadanych kwalifikacjach i o przychodzących żądaniach akt. Nie zgłaszano do Helpdesk, ponieważ jest to propozycja usprawnienia pracy, a nie błąd.
- Brak połączenia z instytucjami takimi jak: Policja, sądy, prokuratura, lekarze. Nie zgłaszano do Helpdesk, ponieważ jest to propozycja usprawnienia pracy, a nie błąd.
- Zawieszanie się systemu, np. przy próbie wydrukowania Profilu Kandydata na Kierowcę. Aby odwieść system trzeba ponownie uruchomić komputer i zdjąć blokadę z kierowcy, co wydłuża proces obsługi interesanta. Zgłoszenie błędu nie było zakładane, gdyż podczas rozmowy z konsultantem przy zgłaszaniu innego błędu stwierdzono, że taki problem jest w całym kraju.
- Po ostatniej aktualizacji pojawił się błąd – brak możliwości weryfikacji jednego z kierowców; po zgłoszeniu problemu do Helpdesk zgłoszenie zostało zawieszono i przekazane do Centralnego Ośrodka Informatyki¹². Incydent zgłoszono do Helpdesku w dniu 29.05.2023 r.¹³, a został on rozwiązany w dniu 07.06.2023 r.
- Pomimo możliwości wysyłania żądania i potwierdzania akt kierowcy elektronicznie (EPD – Elektroniczne Potwierdzenie Dokumentu), nadal trzeba było oczekiwać na akta w wersji papierowej, ponieważ wraz z potwierdzeniem przekazana akt nie widać całej historii kierowcy. Nie było zakładane zgłoszenie, gdyż nie jest to błąd tylko tak skonstruowany program.

Mocnymi stronami programu SI KIEROWCA (elementami, które wpłynęły na poprawę obsługi obywateli) w ocenie Naczelnik oraz jej pracowników były:

- Elektroniczne wprowadzanie szkolenia i wyniku egzaminu, bez przesyłania papierowej wersji (krótszy czas oczekiwania na zamówienie prawa jazdy).
- Synchronizacja SI KIEROWCA z Systemem Eucaris¹⁴ pozwalająca uzyskać informację czy kierowca miał wydany dokument w innym państwie członkowskim UE.
- Przy dostępie do informacji dotyczących danego kierowcy pojawia się status dokumentu (prawa jazdy) w CEK (zatrzymany, wydany, nieważny).

¹¹ Przykładowo Zgłoszenie rozbieżności zostało zgłoszone w dniu 10.11.2022 r. pod nr SD47949927i rozwiązane w dniu 22.11.2022 r.; zgłoszenie rozbieżności zgłoszone pod nr SD4777117 w dniu 14.09.2022r. i rozwiązane w dniu 26.09.2022 r.

¹² Dalej: COI.

¹³ Za nr SD48560656.

¹⁴ Europejski System Informacji o Pojazdach i Prawach Jazdy.

Ponadto Naczelnik wskazała funkcje (rozwiązania) jakie powinny być wprowadzone w celu ulepszenia SI KIEROWCA. Były to:

- Połączenie z instytucjami takimi jak: sądy, policja, prokuratura, lekarze, usprawniłoby szybszą i jednolitą wymianę informacji o kierowcach oraz zapewniło szybszą możliwość podjęcia odpowiednich działań.
- Zsynchronizowanie zapisów w CEPIK z bazą danych znajdującą się w programie SI KIEROWCA oraz systemem policyjnym, gdyż często dane te są rozbieżne i właściciele pojazdów mają podczas kontroli drogowej problemy, które muszą wyjaśnić w Wydziale Komunikacji Starostwa.
- Po elektronicznym przekazaniu akt, cała historia kierowcy powinna pojawić się w bazie lokalnej, co usprawniłoby obsługę wniosku i brak konieczności oczekiwania na akta papierowe.

(akta kontroli str. 14-16)

4. W Starostwie Powiatowym w Goldapi nie została określona własna procedura w zakresie obsługi obywateli na wypadek braku dostępności CEPIK, ponieważ (jak wskazała w wyjaśnieniach Naczelnik) nie było takiej potrzeby, z uwagi na niewielką liczbę zatrudnionych osób. W przypadku braku dostępności do CEP wystarczające było posługiwanie się przez Starostwo instrukcjami opracowanymi przez Polską Wytwórnię Papierów Wartościowych S.A.¹⁵ tj.: Instrukcją Bezpieczeństwa Systemów Pojazd i Kierowca w Urzędach oraz Instrukcją użytkownika SI POJAZD zintegrowanego z CEPIK, dostępnych po zalogowaniu do CEPIK w ikonie (dostępnej na pulpicie monitora) pn. „Informacje dla Starostw” oraz w wersji papierowej.

W Instrukcji Bezpieczeństwa Systemów Pojazd i Kierowca w Urzędach opisana była m.in. procedura postępowania w sytuacjach awaryjnych, w tym: awaryjne rozpoczęcie pracy bez karty elektronicznej, powrót do logowania z użyciem karty, praca w trybie awaryjnym SI POJAZD w wypadku, gdy serwer nie działa lub nie jest dostępny.

W Instrukcji użytkownika SI POJAZD zintegrowanego z CEPIK wskazany został awaryjny tryb rejestracji pojazdów w przypadku niedostępności CEPIK. Według tej instrukcji wszystkie przeprowadzone czynności zapisywane były w bazie lokalnej, które po uzyskaniu dostępności transferowane były do systemu centralnego.

Ponadto, na wypadek braku dostępności do lokalnej bazy CEPIK w Starostwie stosowane były przepisy § 17 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowych czynności organów związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach¹⁶. Według przepisów tego rozporządzenia, w sytuacji braku dostępności do lokalnej bazy CEPIK czynności związane z rejestracją pojazdów przeprowadza się w formie papierowej, a dokumenty załącza się do akt pojazdu.

Instrukcja Bezpieczeństwa Systemów Pojazd i Kierowca w Urzędach, Instrukcja użytkownika SI POJAZD zintegrowanego z CEPIK oraz przepisy rozporządzenia w sprawie szczegółowych czynności organów związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu określały w jaki sposób postępować, aby dokonać rejestracji w sytuacjach awaryjnych. Instrukcje te i przepisy ww. rozporządzenia określały jak postępować w sytuacji braku dostępu do systemu. Petent nie był zmuszony do ponownego udania się do Starostwa w celu załatwienia sprawy. Ponadto, w przypadku zaistnienia awarii informowany był Helpdesk.

(akta kontroli str. 17-19)

¹⁵ dalej: PWPW.

¹⁶ Dz.U. z 2022 r., poz. 1849, dalej rozporządzenie w sprawie szczegółowych czynności organów związanych z dopuszczeniem pojazdu do ruchu

5. W Starostwie Powiatowym w Gołdapi nie została określona własna procedura dotycząca zgłaszania usterek, awarii i problemów w CEPiK. Według wyjaśnień Naczelnik, Pracownicy Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa stosowali się do zasad określonych w dokumencie pn. „Procedura zgłaszania Incydentów w rozwiązywaniu CEPiK, a systemy teleinformatyczne¹⁷”, opracowanej przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych S.A.¹⁸. Procedura ta dostępna była po zalogowaniu do CEPiK w ikonie pn. „Informacje dla Starostw”¹⁹, która znajdowała się na pulpicie monitora oraz w wersji papierowej po wydrukowaniu.

W Procedurze zgłaszania Incydentów zostały określone ścieżki komunikacji w celu zgłoszenia Incyduentu tj.: telefoniczna i e-mailowa. Zgłoszenia należało dokonywać do Helpdesk (zespołu odpowiedzialnego za obsługę Incydentów w CEPiK).

Czas usunięcia usterek, wg wyjaśnień Naczelnik, uzależniony był od wagi problemu. Każde zgłoszenie kierowane do Helpdesk było odpowiednio klasyfikowane i nadawany był mu odpowiedni priorytet, od którego uzależniony był termin rozwiązania zgłoszenia incyduentu. W większości problem rozwiązywany był bezpośrednio na infolinii podczas rozmowy z konsultantem. Bywały też sytuacje, gdy rozwiązanie następowało po 2-3 dniach. Występowały również sprawy, których załatwienie trwało znacznie dłużej, gdyż ich rozwiązanie przekazywane było do Centralnego Ośrodka Informatyki²⁰ lub Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych²¹, co widoczne było na zgłoszeniu.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 maja 2023 r. pracownicy urzędu zgłosili 257 problemów, w tym 198 przy obsłudze SI POJAZD oraz 59 SI KIEROWCA. Od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2023 r. takich zgłoszeń było 104, w tym 78 dotyczyło SI POJAZD i 26 SI KIEROWCA. Czas poprawy danych wyniósł od 8 do 264 dni. Średni czas wyniósł 50 dni.

Problemy dotyczyły głównie braku możliwości przerejestrowania pojazdu i usterek sprzętowych (np. awaria drukarki oraz blokowania karty dostępu). Przykładowo, w dniu 30 marca 2023 r. zgłoszono do Helpdesk²² problem dotyczący usterek drukarki, który został rozwiązany w dniu 12 kwietnia 2023 r. Problem dotyczący przerejestrowania pojazdu został przekazany ostatnio w dniu 17 kwietnia 2023 r. do Helpdesk²³ i rozwiązany podczas rozmowy z konsultantem. Problem odblokowania karty dostępu zgłoszono ostatnio w dniu 25 kwietnia 2023 r. Został on rozwiązany podczas rozmowy z konsultantem.

W wyjaśnieniach Naczelnik podała, że nie wszystkie problemy, jakie zostały zgłoszone do Helpdesk przez pracowników Starostwa Powiatowego w Gołdapi, zostały rozwiązane na dzień 30 czerwca 2023 r. Dotyczyły one następujących spraw (odpowiednio o numerach SD48484374 z dnia 4 maja 2023 r., SD48306429 1 lutego 2023 r., SD47568957 z 22 sierpnia 2022 r.):

- Samochód posiadał niezmienione tablice rejestracyjne z Powiatu Gołdapskiego, dlatego Starostwo było właściwe z urzędu do wyrejestrowania tego pojazdu. Jednak z uwagi na wydaną decyzję czasową w celu wywozu pojazdu za granicę wydaną przez Starostwo Powiatowe w Bartoszycach nie było możliwości

---

¹⁷ Dalej: Procedura zgłaszania incydentów.

¹⁸ dalej: PWPW.

¹⁹ Dalej: IDS.

²⁰ Dalej: COI.

²¹ Dalej: PWPW.

²² Pod nr SD48394493.

²³ Pod nr SD48429251.

wyrejestrowania z urzędu tego pojazdu. Zgłoszenie zostało zarejestrowane²⁴ i przekazane do COI. Wielokrotnie zgłaszano wnioski o przyspieszenie rozwiązania problemu. Obecnie Starosto oczekuje na realizację tego zgłoszenia.

- W dniu 1 lutego 2023 r. pracownik Wydziału Komunikacji w Starostwie Powiatowym w Suwałkach telefonicznie poinformował o problemie z przerejestrowaniem pojazdu zarejestrowanego w Starostwie Powiatowym w Goldapi z uwagi na odmienne numery rejestracyjne tego samego samochodu widniejące w dowodzie rejestracyjnym i w systemie. Zgłoszenie zostało zarejestrowane²⁵ i przekazane do COI. W dniu 7 czerwca 2023 r. zgłoszono wniosek o przyspieszenie rozwiązania problemu. Obecnie Starostwo oczekuje na realizację tego zgłoszenia.
- W 2016 r. wyrejestrowano nieprawidłowo pojazd marki Volvo V70 wpisując omyłkowo nr rejestracyjny NGO 4G46 zamiast NGO S721. Nieprawidłowe wyrejestrowanie zauważył właściciel pojazdu dopiero w dniu 4 maja 2023 r. w trakcie przeglądania aplikacji mObywatel, w której podane są m.in. dane o zarejestrowanych pojazdach. O zaistniałej sytuacji właściciel pojazdu powiadomił Starostwo. Koniecznym było zgłoszenie błędu do Helpdesk i wnioskowanie o administracyjne anulowanie wyrejestrowania, gdyż pojazd faktycznie porusza się po drodze i nigdy nie był wyrejestrowywany. Zgłoszenie zostało zarejestrowane²⁶ i przekazane do COI celem dalszej realizacji. W dniu 7 czerwca 2023 r. zgłoszono wniosek o przyspieszenie rozwiązania problemu. Obecnie Starosto oczekuje na realizację tego zgłoszenia.

(akta kontroli str. 20-26)

6. W trakcie przeprowadzonych oględzin ustalono, że w Starostwie CEPiK obsługiwało czterech pracowników (w tym Naczelnik). Byli oni zatrudnieni (na dzień przeprowadzania oględzin) w Wydziale Komunikacji i Transportu Starostwa, w którym obsługiwany był CEPiK. Z modułu uprawnień w CEPiK wynikało, że pracownicy ci (w tym Naczelnik) posiadali dostęp do systemu (zarówno do systemu SI POJAZD, jak i SI Kierowca). Pracownikom tym, sporządzono formalne wnioski o przyznanie tych uprawnień, które były zgodne z realizowanymi czynnościami zapisanymi w zakresach obowiązków.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą, poza pracownikami biorącymi udział w oględzinach dostęp do CEPiK miało jeszcze dwóch pracowników. Jednej osobie odebrano uprawnienia w dniu 14 września 2021 r. w związku z rozwiązaniem stosunku pracy, drugiej w dniu 23 maja 2023 r. ze względu na pobyt na długotrwałym zwolnieniu lekarskim. Obu pracownikom odebranie uprawnień nastąpiło w oparciu o formalnie sporządzony wniosek.

(akta kontroli str. 27-34)

7. W trakcie przeprowadzonych oględzin ustalono, że każdy z pracowników obsługujących CEPiK w Starostwie został wyposażony w kartę kryptograficzną, na której znajdowały się ich podpisy elektroniczne. Za pomocą tych kart następował dostęp do systemu CEPiK oraz załatwianie wszelkich spraw za jego pomocą. Zabezpieczeniem karty kryptograficznej z poziomu użytkownika był numer PIN wymagany do podania w momencie użycia karty kryptograficznej (logowania do systemu). W trakcie oględzin nie stwierdzono przypadków, aby nr PIN zapisany był na karcie kryptograficznej bądź też zapisany na kartce przyklejonej do monitora lub pod klawiaturą bądź w pobliżu miejsca pracy. Dokonano również próby

²⁴ Pod numerem SD47568957 w dniu 22 sierpnia 2022 r.

²⁵ Pod numerem SD48306429 w dniu 1 lutego 2023 r.

²⁶ Pod numerem SD48484374 w dniu 4 maja 2023 r.

uruchomienia systemu CEPiK przez każdą osobę posiadającą kartę kryptograficzną. Ustalono, że po podaniu nr PIN przez osobę, której przypisana była karta kryptograficzna system został uruchomiony prawidłowo.

(akta kontroli str. 27-34)

8. Błędne informacje o pojazdach i kierowcach zgromadzone w rejestrze CEP lub Centralnej Ewidencji Kierowców²⁷ były, wg wyjaśnień Naczelnik, weryfikowane podczas procesu obsługi interesanta i na bieżąco zgłaszane do Helpdesk. Dziesięć ostatnio zgłoszonych błędów w rejestrach CEP/CEK, jakie Starostwo zgłosiło do Helpdesk to zgłoszenia o numerach:

- SD48306429 z dnia 1 lutego 2023 r. dotyczące niezgodności w numerze rejestracyjnym widniejącym w systemie, a numerem znajdującym się w dowodzie rejestracyjnym. Problem w trakcie realizacji.
- SD48332347 z dnia 21 lutego 2023 r. dotyczące anulowania wpisu zajęcia komorniczego. W systemie widniał zapis o zajęciu pojazdu przez komornika, natomiast faktycznie takiego zdarzenia nie było. Problem rozwiązany w dniu 1 marca 2023 r.
- SD48171590 z dnia 4 stycznia 2023 r. dotyczące anulowania wpisu zajęcia komorniczego. W systemie widniał zapis o zajęciu pojazdu przez komornika, natomiast faktycznie takiego zdarzenia nie było. Problem rozwiązany w dniu 16 stycznia 2023 r.
- SD47205949 z dnia 22 kwietnia 2022 r. dotyczące zmiany stanu dowodu rejestracyjnego oraz korekty numeru nalepki kontrolnej. W systemie widniał stan dowodu rejestracyjnego jako zatrzymany, pomimo iż nie był zatrzymany. Problem rozwiązany w dniu 1 czerwca 2022 r.
- SD47384523 z dnia 15 czerwca 2022 r. dotyczące zmiany stanu pojazdu. Pojazd w systemie był aktywny, a faktycznie został wyrejestrowany w latach 90. Problem rozwiązany w dniu 1 lipca 2022 r.
- SD47467603 z dnia 19 lipca 2022 r. dotyczące otrzymanego powiadomienia o zakończeniu w innym urzędzie czasowej rejestracji w celu wywozu pojazdu za granicę. Po weryfikacji danych pojazdu okazało się, że dla tego pojazdu nigdy nie zostały wydane tablice wywozowe. Problem rozwiązany w dniu 29 lipca 2022 r.
- SD38619988 z dnia 29 maja 2019 r. dotyczące oznaczeń na pojeździe. W systemie wydane dokumenty miały stan unieważniony – zwrot, a pojazd był aktywny i miał ważne, wydane dokumenty. Problem rozwiązany w dniu 17 lutego 2020 r.
- SD38954978 z dnia 7 czerwca 2019 r. dotyczące błędnych danych dowodu rejestracyjnego w CEP. W systemie status dokumentu – zatrzymany. W systemie widniała adnotacja, że zatrzymania dokonała Policja, która nie mogła tego zapisu usunąć. Dlatego należało dokonać administracyjnego anulowania zatrzymania dokumentu. Dowód rejestracyjny miał mieć zapis – wydany. Problem rozwiązany w dniu 17 lipca 2019 r.
- SD42845753 z dnia 24 października 2019 r. dotyczące błędnego pojawienia się dokumentów w depozycie. Dokumenty były wydane i należało je administracyjnie wydać z depozytu. Problem rozwiązany w dniu 7 grudnia 2019 r.
- SD44961529 z dnia 9 września 2020 r. dotyczące uzupełnienia numeru nalepki kontrolnej. W trakcie przerejestrowania w obrębie urzędu stwierdzono brak

---

²⁷ Dalej: CEK.

numeru nalepki, który należało wprowadzić. Problem rozwiązany w dniu 23 września 2020 r.

W wyjaśnieniach Naczelnik podała, że pracownicy nie zgłaszali, aby występowały utrudnienia w kontakcie z infolinią odpowiedzialną za zgłaszanie problemów w działaniu CEPiK. Sporadycznie występują sytuacje, że czas oczekiwania na rozmowę z konsultantem jest wydłużony.

(akta kontroli str. 35-49)

9. Szczegółowym badaniem objęto 45 wniosków składanych przez petentów obsługiwanych z wykorzystaniem SI POJAZD, w zakresie zbycia/nabycia; wyrejestrowania, zmiany właściciela, przerejestrowania i rejestracji pojazdu (po 9 wniosków). W trakcie oględzin przeanalizowano procedurę wprowadzenia danych w zakresie wskazanych wyżej kategorii wniosków. Szczególną uwagę zwrócono na weryfikację zgodności danych zawartych w dokumentach i systemie CEPiK. Nie stwierdzono rozbieżności w tym zakresie. Wstępujące rozbieżności w danych zaprezentowano w oparciu o wyjaśnienia Naczelnik na podstawie 10 ostatnich zgłoszeń w pkt 8 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 50-75)

10. W wyjaśnieniach Naczelnik podała, że o wszelkich zmianach w systemie CEPiK, a także o niedostępności Systemu Starostwo jest informowane poprzez system Informacje Dla Starostw – IDS. Podała, że w każdym przypadku pracownik, po powzięciu informacji na temat zmian w systemie CEPiK lub niedostępności Systemu informuje Naczelnika Wydziału. Wyjaśniła, że udostępniane informacje o zmianach funkcjonalnych w działaniu systemu umożliwiają przygotowanie użytkowników na nadchodzące zmiany. Wskazała, że wraz z informacją o wdrożeniu nowej wersji SI POJAZD czy SI KIEROWCA podawany jest harmonogram wprowadzenia tych zmian w Starostwie.

(akta kontroli str. 76-77)

11. Opłaty na rzecz Funduszu CEPiK pobierane były w wysokości określonej w § 2 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji odpowiednio z dnia 30 grudnia 2019 r.²⁸, 2 kwietnia 2022 r.²⁹ oraz 26 sierpnia 2022 r.³⁰ w sprawie opłaty ewidencyjnej stanowiącej przychód Funduszu – CEPiK³¹. W wyjaśnieniach Naczelnik podała, że zainstalowany w Starostwie CEPiK nie umożliwiał automatycznego naliczania opłat, ponieważ Starostwo nie miało wykupionego terminala, który umożliwiałby taką funkcjonalność. Starostwo nie wykupywało takiej usługi, ponieważ obok pomieszczenia Wydziału Komunikacji znajdowała się kasa Starostwa. Wskazała, że przed dokonaniem czynności pracownik Wydziału Komunikacji i Transportu Starostwa informował obywatela o wysokości opłaty, która po tym uiszczana była w kasie. Następnie kasjer odnotowywał pobraną opłatę w ewidencji i wystawiał dokument „kp”. Po tym obywatel przedkładał dokument potwierdzenia z dokonanej wpłaty pracownikowi Wydziału Komunikacji, który następnie przeprowadzał wnioskowaną czynność.

(akta kontroli str. 78-84)

12. Szczegółową analizą objęto pobieranie i odprowadzanie opłat ewidencyjnych na rzecz Funduszu CEPiK oraz sporządzanie i przekazywanie sprawozdań w tym zakresie, od 1 stycznia 2022 r. do 31 maja 2023 r. Ustalono, że w okresie tym Starostwo pobrało i odprowadziło opłaty w łącznej kwocie 4 669 zł, w tym 3 452 zł za 2022 r. i 1 217 zł za 2023 r. (do 31 maja). Opłaty odprowadzone zostały terminowo,

²⁸ Dz.U. z 2019 r. poz. 2546.

²⁹ Dz.U. z 2022 r. poz.738.

³⁰ Dz.U. z 2022 r. poz. 1857, uchylone z dniem 1 lipca 2023 r., dalej: rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z 26 sierpnia 2023 r.

³¹ Dalej: rozporządzenia Ministra Cyfryzacji.

stosownie do wymogów § 5 rozporządzeń Ministra Cyfryzacji. Sprawozdania za miesiąc styczeń – lipiec oraz wrzesień – październik i grudzień 2022 r., a także styczeń – maj 2023 r. zostały sporządzone i przekazane terminowo, stosownie do wymogów określonych we wskazanym wyżej rozporządzeniach Ministra Cyfryzacji. Kontrola wykazała, że sprawozdania za miesiąc sierpień 2022 r. i listopad 2022 r. sporządzone zostały terminowo, wg wymogów określonych w § 5 w rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z 26 sierpnia 2022 r., jednak przekazane zostały dopiero w trakcie niniejszej kontroli NIK, tj. dniu 12 czerwca 2023 r. (opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” w pkt 1).

Kontrola wykazała również, że sprawozdania z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych lub uiszczonych na rachunek Funduszu – CEPiK za miesiąc kwiecień – październik 2022 r. oraz listopad – grudzień 2022 r. sporządzone zostały wg nieprawidłowego załącznika (opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” w pkt 2).

(akta kontroli str. 85-205)

13. W trakcie kontroli ustalono, że w latach 2021-2022 przeprowadzono terminowo, stosownie do wymogów określonych w art. 83b ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 Prawo o ruchu drogowym³², co najmniej jedną kontrolę, w każdej stacji kontroli pojazdów działających na terenie powiatu gołdapskiego. W ramach prowadzonych kontroli nie identyfikowano nieprawidłowości w zakresie naliczania i odprowadzania opłat ewidencyjnych na rzecz Funduszu CEPiK i nie formułowano w tym obszarze zaleceń pokontrolnych. Kontrola wykazała, że w 2020 r. w żadnej stacji kontroli pojazdów działających na terenie powiatu gołdapskiego nie przeprowadzono takich kontroli (opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości” w pkt 3).

(akta kontroli str. 206-231)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Sprawozdanie z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych lub uiszczonych na rachunek Funduszu – CEPiK za miesiąc sierpień 2022 r. i listopad 2022 r. przekazane zostało dopiero podczas kontroli NIK, tj. w dniu 12 czerwca 2023 r., co było niezgodne z § 6 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 26 sierpnia 2022 r. W wyjaśnieniach Skarbnik i Starosta podały, że spowodowane to było niedopatrzeniem.

(akta kontroli str. 85-89, 131-140 i 162-171)

2. Sprawozdania z opłat ewidencyjnych pobranych i przekazanych lub uiszczonych na rachunek funduszu – CEPiK za miesiąc kwiecień – październik 2022 r. sporządzone zostały wg załącznika do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 30 grudnia 2019 r., zamiast wg załącznika do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 2 kwietnia 2022 r. Natomiast sprawozdania za miesiąc listopad – grudzień 2022 r. wg załącznika do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 30 grudnia 2019 r., zamiast wg załącznika do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 26 sierpnia 2022 r.

W wyjaśnieniach Skarbnik i Starosta podały, że spowodowane to było niedopatrzeniem.

(akta kontroli str. 85-205)

³² Dalej: ustawa Prawo o ruchu drogowym..

3. W 2020 r. nie przeprowadzono kontroli czterech Stacji Kontroli Pojazdów z terenu Powiatu Gołdapskiego³³, co było niezgodne z art. 83b ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 Prawo o ruchu drogowym³⁴.

W wyjaśnieniach Naczelnik i Starosta podały, że spowodowane to było panującym w Polsce stanem zagrożenia epidemicznego, a następnie stanem epidemii, podczas których ograniczona była możliwość kontaktów bezpośrednich pomiędzy osobami. Wskazały, że w celu uniknięcia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, który powodował chorobę COVID-19 nie przeprowadzono takich kontroli w 2020 r. Nadmienily, że w 2021 r. w ramach czynności kontrolnych objęto również funkcjonowanie SKP w 2020 r.

(akta kontroli str. 207 i 217-231)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnioskuje o podjęcie działań w celu zapewnienia przeprowadzania kontroli SKP. NIK nie formułuje natomiast wniosków dotyczących sporządzania sprawozdań na właściwych drukach oraz terminowego przekazywania sprawozdań z opłaty ewidencyjnej, ponieważ po zmianie przepisów od 1 lipca 2023 r. Starostwo nie pobiera opłat ewidencyjnych i nie przekazuje sprawozdań w tym zakresie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

³³ Dalej: SKP.

³⁴ Dalej: ustawa Prawo o ruchu drogowym..

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, 31 lipca 2023 r.

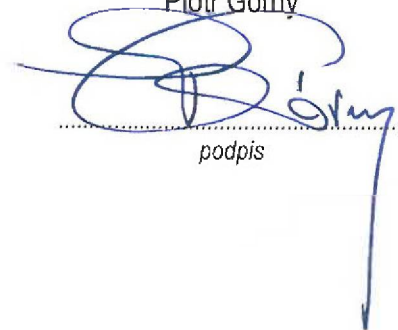
Kontroler
Leszek Żywucki
Główny specjalista kontroli
państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie

Dyrektor
Piotr Górny

podpis

